

Roc Llop, un poeta miravetà a l'infern de Gusen

Joan B. Beltran Reverter
historiador

A Gusen, un subcamp del camp de concentració de Mauthausen situat al poble de St. Georgen-Gusen, a prop de la ciutat industrial de Linz (Àustria), els soldats alemanys de les *schutzstaffel*-SS els enviaven a morir, als deportats. Era l'infern de l'infern. Dos centenars d'ebrencs van tastar la barbàrie dels camps de concentració nazis, d'ells 122 van fer cap a aquest maleït subcamp del qual només 9 van sortir en vida el maig de 1945, un d'ells el miravetà Roc Llop Convalia.

Roc Llop, mestre, periodista, poeta i anarquista, va néixer a Miravet el darrer dia de l'any 1909. Abans de la Guerra Civil espanyola de 1936-1939, va militar a l'anarcosindicalista Confederació Nacional del Treball (CNT). Arran dels fets de l'octubre de 1934 va ser detingut i empresonat al vaixell *Manuel An-nús* ancorat al port de Tarragona. Durant el període de la Guerra Civil va ocupar el càrrec d'inspector de primer ensenyament al Consell de la Nova Escola Unificada (CENU) a Tarragona.

Després de la desfeta republicana a la batalla de l'Ebre el novembre de 1938 i donat l'avanç de les tropes franquistes, Roc Llop emprengué el difícil camí de l'exili en la retirada cap a terres franceses. Tot i desconèixer el pas fronterer, el 10 de febrer de 1939 va passar a França essent internat al camp de concentració de Juges o de Septfonds (Tarn-et-Garonne), creat tan sols quinze dies abans per tal de descongestionar els camps dels exiliats republicans de les platges del Rosselló.

El 29 de març de 1939, el diari *La Dépêche de Toulouse* (Tarn-et-Garonne) publica una relació de refugiats espanyols que busquen a familiars. Roc Llop demana de saber de la seua esposa Maria Carme Miró Punties i dels fills Llibert i Amor, i donà com a lloc de residència la població de Caussade, al mateix departament, a tocar de Septfonds. En la mateixa relació hi figura el seu amic Josep Pons Carceller, d'Ulldecona, que demanà pel seu germà Antonio.

Com la majoria dels republicans,

KARTEI - KARTE

Bezirk Nro V8 Gef Nro 8049
Front Stalag Nro 140

A.

Nom Rap. Canavalia
(du prisonnier de guerre)
Prénom Roch
Date de naissance 21-12-1909
Lieu de naissance : Miraval (Barangana)
(Cafre) (Cafre)
Profession : Intéressé
Dernier domicile du prisonnier de guerre
Rue Aurail 12-13 Montauban (Fr. et G.)
Degré militaire : B. E.
Unité : B. E.

B.

Adresse des proches parents ou d'un ami du
prisonnier de guerre :

Nom : Mrs. Puntig
Prénom : Marie
Domicile : Rue Aurail 12-13 Montauban
(Fr. et G.) (France)

Auszufüllen durch Kdr. der Kgf. (Kgf.-Betreuung).
Aufgenommen in Kriegsgef. Liste :

Nr. 94 vom 21.10.40

Fitxa de presoner num. 8.049 de Roc Llop al camp de presoners de guerra
Fronstalag 140 de la ciutat francesa de Belfort. / ARXIU SERVICE HISTORIQUE DE
LA DÉFENSE. CAEN.

Roc Llop i Convalia.

fer els interrogatoris de la Gestapo a Lüneburg (Baixa Saxònia), la ciutat on cinc anys després va morir Heinrich Himmler, *Reichsführer*-SS, cap de les SS i impulsor dels camps de concentració i extermini del Tercer Reich, el 27 de gener de 1941 Roc Llop fou deportat al camp de concentració de Mauthausen formant part d'un comboi de 1.506 presoners, dels quals 26 eren ebrenics, i que només 4 aconseguiren sortir-ne en vida d'aquell infern. La resta foren assassinats a Gusen. A Mauthausen rep el número de matrícula 6.411 i

REPUBLIQUE FRANÇAISE.

N° 17

**ANCIENS COMBATTANTS
DE
VICTIMES DE LA GUERRE,**

DIRECTION DU CONTENTIEUX,
DE L'ÉCART CIVIL
ET DES RÉGIMENCES.

SERVICE DE L'ECART CIVIL
ET DES PENSIONS.

BUREAU DES PENSIONS
N° 109 - 1874 CANTON, GENÈVE.
23, rue de Dèce, Paris (M).

Paris, le 26 Janvier 1955

DÉCISION

portant attribution du titre de DÉPORTÉ POLITIQUE

~~du décret n° 18-1404 du 9 septembre 1918.~~

Le Ministre des Anciens Combattants et Victimes de la Guerre décide d'attribuer le titre

de DÉPORTÉ POLITIQUE

à M. **CHEMLER LLOY CORVALIA Roque**

né le. 31 Décembre 1909 à. MIRAVET De Fero (Espagne)

domicilié : I, rue Eugène Varlin VILLEURBANNE (Seine)

~~domicilié :~~ à "

~~époux de :~~ à "

Monsieur le Ministre des Anciens Combattants et Victimes de la Guerre :

Je

Période de détention prise en compte :

du 27 Janvier 1942 au 14 Juin 1945

Carte N° I.I.OI.14201

Pour le Ministre :

J H 27671A. [34850]

Reconeixement de la condició de deportat polític de Roc Llop emès pel
Ministeri dels Antics Combatents i Víctimes de Guerra de França (26 de gener
de 1955). / ARXIU SERVICE HISTORIQUE DE LA DÉFENSE. CAEN.

Com la majoria dels republicans, per evitar ser retornat a l'Estat espanyol, se va incorporar a les Companyies de Treballadors Estrangers

és classificat com presoner en custòdia protectora, *Schutzhaft*, una mesura coercitiva contra les persones que des de gener de 1938 eren considerades una “amença per a la seguretat del poble i l'Estat” que no tenia límits temporals i estava exempta de qualsevol control legal i de possibles objeccions jurídiques. Això sí, identificat amb el triangle blau i la S de *Spanier* com a Rotspanier (roig espanyol).

Pocs dies va tastar la vida del camp de concentració de Mauthausen. Tal vegada pel seu debilitat estat de salut, incapaç de suportar la duresa del treball diari a la pedrera *Wiener Graben*, o per decisió pròpia, vint dies després —17 de febrer—, les SS decideixen enviar-lo al subcamp de Gusen en un trasllat de 1.169 espanyols. Registrat amb el número de matrícula 10.450 i de professió mestre, fou ubicat al block 13 en companyia dels ebrencs Jacinto Caseres de Bot, Tomàs Farnós d'el Perelló i

José Vaqué Agramunt de Flix, que desgraciadament tots tres foren assassinats en este subcamp.

Ésser enviat al subcamp de Gusen era un mal presagi per als presos, el mateix Kror Llop ho deixà escrit el maig de 1971 a la revista *Hispania*, butlletí de la Federación Española de Deportados e Internados Políticos (FEDIP) de la qual fou creador i director, quan afirma que “[...] la majoria dels companys i amics de la 24a companyia se van quedar a Mauthausen, mentre que nosaltres vam marxar a Gusen, on no sabíem que els assassinats i l’extermini arribaven a una magnitud que no tenia comparació amb altre camp [...]”. Els *kapos*, els caps de barraques i les SS ens reberen a cops amb pals només creuar la porta fil·lerada del camp [...]. El nostre primer treball va consistir en transportar pedres des de la pedrera fins al camp per a construir el recinte exterior de la tanca electrificada [...]”.